

مروری بر اقتصاد جهانی در هفته‌ای که گذشت؛ (از تاریخ 15 تا 22 آبان سال 1403)

در هفته گذشته، اقتصاد جهانی عملکردهای متنوعی را به نمایش گذاشت. مسائل کلیدی مانند تورم، قیمت انرژی، اختلالات تجاری و تنش‌های سیاسی بر فعالیت‌های اقتصادی در سراسر جهان تأثیرگذار بوده است. ایالات متحده و اروپا با چالش‌های کنترل تورم و نوسانات قیمت انرژی روبرو بودند، در حالی که آسیا با وجود کاهش رشد اقتصادی در چین، از خود ثبات نشان داد. آمریکای لاتین و آفریقا با چالش‌ها و فرصت‌های خاصی در مدیریت منابع و تغییرات سرمایه‌گذاری جهانی مواجه بودند.

آمریکای شمالی

اقتصاد ایالات متحده همچنان با فشارهای تورمی روبرو است، به طوری که قیمت مصرف کننده در مهر و آبان به نرخ سالانه ۳.۷ درصد افزایش یافت که عمدتاً ناشی از افزایش هزینه‌های مسکن و مواد غذایی است. فدرال رزرو با هدف مهار تورم و جلوگیری از کاهش رشد اقتصادی، این هفته نرخ بهره را ثابت نگه داشت اما احتمالاً افزایش در نرخ بهره را در هفته‌های آینده در دستور کار قرار خواهد داد. آمار اشتغال همچنان بالا بوده، اما روحیه مصرف کنندگان به دلیل افزایش 2.1 درصدی هزینه‌های زندگی در ماه گذشته تضعیف شده است. کانادا که به شدت تحت تأثیر روندهای سیاسی و اقتصادی ایالات متحده قرار دارد نیز با تورم ۳.۲ درصدی ناشی از قیمت نفت و هزینه‌های واردات مواجه است و بانک کانادا در مورد سخت‌گیری‌های بیشتر سیاست‌های پولی مباحثی را مطرح کرده است.

اروپا

پس از افزایش اخیر قیمت گاز که به عوامل ژئوپلیتیکی مرتبط است، اروپا همچنان درگیر چالش‌های تورمی و وابستگی به انرژی است. با وجود کاهش تولید صنعتی، تورم در منطقه یورو در حدود ۴.۳ درصد باقی مانده که بانک مرکزی اروپا را مجبور به سیاست حفظ نرخ بهره بالا کرده است. کشورهایمانند آلمان، قطب اقتصادی اروپا، کاهش ۰.۳ درصدی در تولید صنعتی را گزارش کرده‌اند. بریتانیا نیز با تورم مداوم ۶.۵ درصدی روبرو است که به طور قابل توجهی بر هزینه‌های مصرف کننده تأثیر گذاشته و بخش‌هایی مانند توریسم و خرده‌فروشی را تحت تأثیر قرار داده است.

آسیا

اقتصاد ژاپن در این سه ماهه ۱.۱ درصد رشد داشته که از قدرت صادراتی، به ویژه در بخش خودرو و فناوری بهره برده است. با این حال، ژاپن با مشکلات رکود دستمزدها و تورم ۳.۲ درصدی روبرو است. به دلیل کاهش تقاضا در ایالات متحده و اروپا، رشد تولید ناخالص داخلی چین به ۴.۴ درصد کاهش یافته است. همچنین چالش‌های ناشی از رکود در بازار املاک نیز قابل توجه هستند. هند همچنان با نرخ رشد اقتصادی ۶.۲ درصد، همگام با حمایت از تقاضای داخلی قوی و بخش فناوری روبرو است. کشورهای جنوب شرقی آسیا رشد نامتوازن را تجربه می‌کنند: اقتصاد اندونزی رشد اقتصادی ۵ درصدی به دلیل افزایش صادرات کالا را تجربه کرد، در حالی که رشد مالزی در سطح پایین ۳.۷ درصدی باقی مانده است.

آمریکای لاتین

اقتصاد برزیل با نرخ سالانه ۲.۳ درصد رشد کرده که ناشی از تقاضای بیشتر برای صادرات سویا و نفت آن است. آرژانتین، اما با تورم شدید نزدیک به ۱۲۰ درصد و بحران ارزی دست و پنجه نرم می‌کند، به طوری که افت ارزش یزو به فشارهای اقتصادی قابل توجهی منجر شده است. رشد اقتصادی مکزیک با کمی کاهش، به ۲.۱ درصد رسیده که تحت تأثیر سیاست‌های پولی محدودکننده ایالات متحده قرار گرفته و هزینه‌های اخذ وام را افزایش داده است.

آفریقا

عملکرد اقتصادی آفریقا تحت تأثیر تغییرات سرمایه‌گذاری جهانی است، به طوری که چین سرمایه‌گذاری‌های خود را در این منطقه کاهش داده است. نیجریه، بزرگ‌ترین اقتصاد آفریقا، با تورم حدود ۲۳.۱ درصدی روبرو است که عمدتاً ناشی از افزایش هزینه‌های مواد غذایی است، در حالی که اقتصاد آفریقای جنوبی با رشد ۰.۹ درصدی همراه بوده است. مصر با چالش‌های ناشی از ارز ضعیف و مشکلات بدهی روبرو است و تورم آن به ۳۴ درصد نزدیک شده است. رشد اقتصادی آفریقا نیز به طور میانگین در سال 1403 زیر ۳ درصد پیش‌بینی می‌شود.

خاورمیانه

اقتصادهای خاورمیانه به ویژه کشورهای صادرکننده نفت از قیمت‌های بالای انرژی سود می‌برند. اقتصاد عربستان سعودی با نرخ ۳.۹ درصدی رشد داشته که ناشی از درآمدهای بالای نفتی است، اگرچه تلاش برای متنوع‌سازی اقتصادی موفقیت محدودی داشته است. امارات متحده عربی و قطر در پروژه‌های زیرساختی سرمایه‌گذاری کرده‌اند و به ترتیب رشد متوسط ۲.۷ درصد و ۳.۱ درصد را حفظ نموده‌اند. در مقابل، لبنان همچنان با بحران اقتصادی دست و پنجه نرم می‌کند و تورم سوریه به بیش از ۱۰۰ درصد رسیده که به بی‌ثباتی منطقه‌ای دامن می‌زند.

اقتصاد ایران

اقتصاد ایران در هفته گذشته با چالش‌ها و فرصت‌هایی مواجه شد. صادرات نفت حدود ۸ درصد افزایش یافت که ناشی از قیمت‌های مطلوب در بازارهای آسیایی و تقاضای مداوم از چین است. با این حال، تورم همچنان بالا و در سطح ۴۴ درصد است که بر قدرت خرید و روحیه مصرف کنندگان تأثیر منفی گذاشته است. ارزش ریال به دلیل عدم قطعیت‌های تجاری و تداوم تحریم‌ها در نوسان بود. صادرات غیرنفتی ایران با افزایش سالانه ۵ درصد به ویژه به عراق، افغانستان و ترکیه رشد داشت. با این وجود، هزینه‌های واردات کالاهای ضروری به دلیل ضعف سیاست‌گذاری ارزی و قیمت‌های بالای جهانی ۱۲ درصد افزایش یافت. همزمان با پایان انتخابات ریاست جمهوری در آمریکا شاهد نوسانات

متعدد در برخی عوامل کلان اقتصادی (تغییرات نرخ ارز، تورم، قیمت طلا و شاخص بورس) ایران هستیم.

تهیه شده در مرکز شتاب تبریز (TAC)